

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
Державного податкового університету
Дмитро СЕРЕБРЯНСЬКИЙ
«15» березня 2025 р.

ПРОГРАМА

додаatkового вступного випробування

**при вступі на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня
на основі ступеня магістра (ОКР спеціаліста)
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та міжнародні відносини»
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за
спеціалізаціями)
освітньо-наукової програми «Економіка»**

Ірпінь 2025

Розробник: Woff Ольга МАРЧЕНКО, к.е.н., доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Гарант: el. nigris Лариса ЛАЗЕБНИК, д.е.н., професор, професор кафедри управління та бізнес-адміністрування

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування, протокол № 5 від 28 лютого 2025 р.

Завідувач кафедри
управління та
бізнес-адміністрування

Людмила СЛЮСАРЕВА

Завідувач відділу аспірантури,
докторантури

Вадим КАРАВАЧ

Проректор з наукової роботи

Олександра СМІРНОВА

ЗМІСТ

1.	Пояснювальна записка.....	4
2.	Зміст додаткового вступного випробування з навчальних дисциплін.....	5
3.	Критерії оцінювання результатів додаткового вступного випробування.....	9
4.	Зразок завдання додаткового вступного випробування.....	10
5.	Рекомендована література та інформаційні ресурси.....	13

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Додаткове вступне випробування складають вступники, які здобули освітній ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за іншою спеціальністю. Програма додаткового вступного випробування при вступі на навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та міжнародні відносини» за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» розроблена відповідно до Інформаційних матеріалів для підготовки програм та екзаменаційної документації для проведення вступних випробувань до Державного податкового університету у 2025 році.

Програма додаткового вступного випробування включає матеріал державної програми з наступних дисциплін:

- «Економічна теорія»;
- «Основи ринкової економіки»;
- «Економіка».

Метою додаткового вступного випробування є: з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників з метою попереднього відбору вступників для подальшого допуску до складання фахового кваліфікаційного екзамену.

Головним завданням додаткового вступного випробування є визначення вступників, спроможних в подальшому скласти фахове вступне випробування для вступу на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» в межах ліцензованого обсягу.

Програма додаткового вступного випробування зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», складається з пояснювальної записки, змісту додаткового вступного випробування з навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання результатів додаткового вступного випробування, списку рекомендованих для підготовки до екзамену літературних джерел.

Додаткове вступне випробування проводиться у письмовій формі. Кількість тестових завдань у білеті - 25. Структура тестового завдання (тест закритого типу, 4 варіанти відповіді з однією правильною).

2. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Дисципліна «Економічна теорія»

Тема 1. Економічна система суспільства. Відносини власності

Сутність та цілі економічної системи. Її структурні та функціональні елементи. Елементи економічної системи. Ринкові та неринкові економічні системи.

Місце і роль людини в економічній системі. Поняття «людина виробник», «людина як суб'єкт економічних відносин», «людина як споживач». Зміст економічного закону зростання потреб. Проблеми його використання в сучасних умовах.

Тема 2. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура

Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. Умови виникнення ринкового господарства. Основні суб'єкти ринкової економіки.

Ринок товарів. Товарна продукція. Види торгівлі: оптова і роздрібна. Ринок праці (продуктивність праці, зайнятість, безробіття). Ринок капіталів.

Ринковий механізм, його сутність та елементи. Конкуренція, її суть, види та роль в економіці. Внутрішньогалузева та міжгалузева конкуренція. Цінова та нецінова конкуренція.

Попит та закон попиту. Пропозиція та закон пропозиції. Еластичність попиту і пропозиції. Ринкова рівновага. Рівноважна ціна та рівноважна кількість. Порушення ринкової рівноваги.

Тема 3. Капітал як фактор виробництва

Капітал як фактор товарного виробництва. Сутність і генезис поняття капіталу. Теорії капіталу. Його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма.

Промисловий капітал – визначальна форма функціонування капіталу. Кругообіг капіталу його стадії та функціональні форми. Обороти капіталу. Його час та складові частини.

Основний та оборотний капітал. Амортизація і відтворення основного капіталу. Фізичне і моральне зношення основного капіталу. Амортизація її суть економічне призначення та норми в умовах сучасної НТР. Витрати виробництва: суть, структура види та фактори, що визначають їх динаміку.

Тема 4. Форми доходів у ринковій економіці

Зарплата – винагорода за використання праці (види, тарифна ставка, розцінка). Позичковий процент – винагорода за користування грошима. Прибуток та фактори що його визначають. Економічна роль прибутку Прибуток як винагорода підприємцю.

Дисципліна «Основи ринкової економіки»

Тема 1. Загальна характеристика ринкової економіки

Сутність та функції ринкової економіки. Історичний процес становлення і розвитку економічної науки. Меркантилізм, фізіократи, класична політична економія. Марксистська політична економія. Основні напрями сучасної економічної науки: неокласицизм, кейнсіанство, монетаризм, інституціоналізм. Методи ринкової економіки.

Тема 2. Національна економіка. Макроекономічні показники

Національна економіка як об'єкт макроекономічного аналізу. Система національних рахунків. Сутність валового внутрішнього продукту (ВВП) та валового національного продукту (ВНП). Реальний та номінальний ВВП. Валовий внутрішній продукт та добробут населення. Чистий внутрішній продукт. Національний дохід.

Тема 3. Економічна система

Структура і зміст економічної системи. Продуктивні сили, виробничі відносини, господарський механізм як елементи економічної системи. Еволюція економічних систем як форм господарювання. Типи економічних систем.

Тема 4. Підприємництво в ринковій економіці

Суть, умови та види підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва. Процес виробництва: сутність і структура. Функції і принципи економічної діяльності підприємства. Фонди підприємства, їхня структура і кругообіг. Витрати виробництва, прибуток, ефективність.

Дисципліна «Економіка»

Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції

Сутність та функції економіки. Історичний процес становлення і розвитку економічної науки. Меркантилізм, фізіократи, класична політична економія. Марксистська політична економія. Основні напрями сучасної економічної науки: неокласицизм, кейнсіанство, монетаризм, інституціоналізм. Методи економіки.

Тема 2. Основи суспільного виробництва

Економічні потреби та виробничі можливості суспільства. Корисність блага. Економічні інтереси. Виробництво та його основні ресурси. Межа виробничих можливостей та проблема економічного вибору. Відносини власності. Основні типи та форми власності. Ступені реалізації прав власності: володіння, розпорядження, користування. Сучасні тенденції розвитку форм власності.

Тема 3. Виробничі засоби

Склад та структура виробничих засобів. Основні засоби та оборотні активи. Загальні та відмінні ознаки основних виробничих та основних невиробничих засобів. Класифікація основних виробничих засобів (ОВЗ) та їх структура (виробничо-технологічна, видова, вікова та галузева). Тенденції в динаміці структури ОВЗ.

Призначення оцінки ОВЗ. Оцінка основних засобів за натуральними показниками. Вартісна оцінка основних засобів (первісна, відновна, повна, залишкова та ліквідаційна вартості). Показники рівня використання ОВЗ. Знос основних виробничих засобів. Види зносу і методи його визначення. Амортизація. Порядок і метод її визначення.

Тема 4. Персонал і продуктивність праці

Трудові ресурси і персонал підприємства. Класифікація та структура персоналу. Методика обчислення необхідної чисельності промислово-виробничого персоналу: основних і допоміжних робітників, керівників, спеціалістів та службовців. Оцінка персоналу підприємства.

Економічна категорія продуктивності праці. Показники продуктивності праці, їх розрахунок. Баланс робочого часу та методика його розрахунку. Фактори та резерви зростання продуктивності праці, їх класифікація.

Тема 5. Оплата праці

Мотивація трудової діяльності працівників: системи та методи.

Сучасна політика оплати праці на підприємстві. Функції та види заробітної плати.

Державне регулювання оплати праці (мінімальний рівень, споживчий кошик, індексація доходів).

Організація оплати праці на підприємстві. Форми і системи заробітної плати. Склад заробітної плати та організація матеріального стимулювання.

Тема 6. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції

Поняття та класифікація продукції. Обчислення обсягу продукції в фізичних та вартісних одиницях виміру. Показники валової, товарної, реалізованої та чистої продукції. Формування на підприємстві програми випуску продукції(надання послуг).

Маркетинг: суть, функції, принципи і роль в діяльності підприємства. Вивчення ринку, аналіз і прогнозування попиту на продукцію.

Розробка та обґрунтування виробничої програми підприємства. Форми і системи матеріально-технічного забезпечення виробничої програми. Обчислення потреби в матеріалах. Запаси матеріально-технічних ресурсів на підприємстві та їх регулювання.

Тема 7. Витрати і ціни на продукцію

Загальна характеристика витрат та собівартості продукції та послуг. Класифікація витрат на виробництво продукції. Види собівартості продукції.

Обчислення собівартості окремих видів продукції. Склад статей калькуляції та їх розрахунок. Методи планування собівартості продукції. Аналітичні аспекти співвідношення змінних і постійних витрат. Кошторис виробництва. Кошториси прямих і непрямих витрат. Характеристика окремих елементів кошторису.

Суть, функції та елементний склад ціни. Види цін. Методи ціноутворення.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове вступне випробування проводиться у строки, визначені згідно з Правилами прийому на навчання до Державного податкового університету в 2025 році.

Форма проведення – тестова. Кількість тестових завдань в екзаменаційному білеті – 25. Кожне завдання передбачає **чотири** варіанти відповіді один із яких правильний. Тривалість тестування – 1 астрономічна година.

Складеним вважається додаткове вступне випробування, за результатами якого вступник набрав не менше 50% від загальної кількості балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами додаткового вступного випробування, становить 100 балів, правильна відповідь на один тест – 4 бали.

Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Складеним додаткове вступне випробування вважається, якщо частка правильних відповідей наданих вступником становить не менше 50%. У випадку, якщо за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного іспиту і позбавляється права брати участь у конкурсі.

**Шкала переведення кількості правильних відповідей у кількість балів,
отриманих за результатами додаткового вступного випробування за 2-х
бальною шкалою:**

Кількість вірно виконаних тестових завдань	Еквівалент оцінки за 2 -х бальною шкалою
50-100	зараховано
Менше 50	не зараховано

4. ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Міністерство фінансів України
Державний податковий університет
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

для проведення додаткових вступних випробувань
при вступі на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем PhD
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та міжнародні відносини»
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
освітньо-наукової програми «Економіка»

На виконання завдань тесту Вам дається -1 година.

На кожне завдання пропонується- 4 варіанти відповіді.

Тільки один варіант відповіді є правильним.

Виправлення у відповідях не допускаються.

Додаткове вступне тестове завдання з 1 до 25 оцінюється 4-ма балами.

Варіант № __

1. До системи державних заходів щодо забезпечення належного матеріального і соціального стану громадян країни належать:

- А) соціальний захист;
- Б) спрощена система оподаткування;
- В) податковий кредит;
- Г) підприємництво.

2. Об'єкти макроекономічного аналізу характеризують:

- А) агреговані величини.
- Б) ймовірні величини.
- В) абсолютні величини.
- Г) відносні величини.

3. Макроекономіка не вивчає:

- А) механізм інфляції;
- Б) окремого споживача;
- В) економічне зростання;
- Г) економічну політику держави.

4. В умовах повної зайнятості зростання сукупного попиту супроводжується:

- А) збільшенням номінального ВВП.
- Б) збільшенням реального ВВП.
- В) збільшенням рівня цін.
- Г) збільшенням безробіття.

5. Дефлятор ВВП визначається:

- А) відношенням номінального ВВП до реального;
- Б) відношенням реального ВВП до номінального;
- В) відношенням номінального ВВП до норми інфляції;
- Г) відношенням реального ВВП до норм інфляції.

6. Яке з визначень вірно розкриває сутність товару як економічної категорії?

- А) це продукти людської праці створені для продажу, обміну;
- Б) це продукти людської праці створені для задоволення власних потреб виробника;
- В) це будь-яке благо, що задовольняє потреби людей;
- Г) це будь-яке благо, що створене працею людей.

7. Гроші – це тимчасове вмістилище купівельної спроможності. На яку функцію більш за все орієнтує ця фраза:

- А) міри вартості;

- Б) засобу обігу;
- В) засобу платежу;
- Г) засобу заощадження.

8. Основними засобами перерозподілу національного доходу є:

- А) субсидії на виробництво продукції;
- Б) пільги з оподаткування господарським суб'єктам;
- В) податки;
- Г) допомога благодійних фондів.

9. Підприємництво – це:

- А) економічні відносини, що виникають між людьми з приводу організації власної справи;
- Б) максимізація вигоди в процесі укладання угод;
- В) самостійна, ініціативна на власний ризик діяльність щодо виробництва продукції, використання робіт, надання послуг з метою отримання прибутку;
- Г) зацікавленість людей у кінцевих результатах виробництва.

10. Для підприємництва, як особливого виду діяльності, обов'язкова присутність фактору:

- А) інноваційності;
- Б) ризику;
- В) виробництва;
- Г) прибутковості.

11. Серед основних функцій підприємництва виділяють:

- А) ресурсна, інноваційна, управлінська;
- Б) інноваційна, творча, контрольна;
- В) ризикова, інноваційна, контрольна;
- Г) ресурсна, творча, організаційна.

12. Рівень безробіття визначається як:

- А) відношення кількості безробітних до чисельності економічно активного населення;
- Б) відношення кількості безробітних до чисельності зайнятих;
- В) відношення кількості безробітних до чисельності трудових ресурсів;
- Г) відношення кількості безробітних до чисельності промислово-виробничого персоналу.

13. Основними формами інвестицій в людський капітал вважають:

- А) витрати на освіту;
- Б) виробничу підготовку;
- В) охорону здоров'я;
- Г) усі відповіді є вірними.

14. Головними показниками зайнятості є:

- А) норма активності;
- Б) раціональність використання трудових ресурсів, або працездатного населення, як відношення зайнятих до трудових ресурсів;
- В) норма зайнятості – процент зайнятих серед представників певної групи (за статтю, професіями, галузями тощо);
- Г) усі відповіді є вірними.

15. В загальному розумінні ринок праці — це:

- А) система обміну індивідуальних здібностей до праці на фонд життєвих цінностей, необхідних для відтворення робочої сили;
- Б) природний процес, породжений діями індивідуумів, які намагаються досягти своєї мети, із різноманітності дій яких формується економічний порядок;
- В) сукупність продавців і покупців, у результаті дії яких об'єкти обміну отримують ціну;
- Г) спосіб координації дій учасників, який забезпечує їм свободу вибору, наділяють ринок рисою цілеспрямованості з елементами ринкової і директивної економічної координації.

16. Що таке ринок товарів?

- А) це система суспільних відносин, пов'язаних з купівлею і продажем трудових послуг працівників;
- Б) частина ринку капіталів, де здійснюються емісія, купівля і продаж цінних паперів;
- В) сфера обігу товарів, що визначається виходячи з можливості покупця (продавця) без значних додаткових витрат придбати (реалізувати) товар на найближчій для покупця (продавця) території;
- Г) правильна відповідь відсутня.

17. Ціна, за якої внаслідок дії конкурентних сил продавці пропонують стільки товарів, скільки покупці готові їх купити, це:
- А) ціна попиту;
 - Б) ціна пропозиції;
 - В) ціна рівноваги;
 - Г) монопольна ціна.
18. Головними задачами національної економіки є забезпечення суспільства знаннями, необхідними для вирішення таких задач:
- А) зростання обсягів виробництва;
 - Б) зменшення обсягів виробництва;
 - В) збільшення економічних ресурсів;
 - Г) підвищення ефективності економіки.
19. Виробництво та пропозицію яких товарів та послуг охоплює суспільний сектор економіки?
- А) тільки суспільних;
 - Б) тільки квазісуспільних;
 - В) суспільних та квазісуспільних;
 - Г) усіх товарів та послуг.
20. Світовий ринок – це:
- А) сукупність внутрішніх ринків усіх країн світу;
 - Б) сукупність національних ринків усіх країн світу;
 - В) сфера стійких товарно-грошових відносин між країнами, яке базується на міжнародному поділі праці;
 - Г) сукупність національних господарств, пов'язаних між собою системою міжнародних економічних відносин.
21. Що вивчає макроекономіка?
- А) закономірності розвитку промислового виробництва;
 - Б) умови економічного зростання країни;
 - В) закономірності функціонування національної економіки;
 - Г) економічну політику держави.
22. Сукупний попит – це:
- А) обсяг номінального ВВП, який населення може купити в відповідності із своєю платоспроможністю.
 - Б) обсяг реального ВВП, який населення може купити в відповідності із своєю платоспроможністю.
 - В) обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти можуть і хочуть закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
 - Г) обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти можуть і хочуть закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
23. Визначте сутність інфляції:
- А) короточасне зростання цін (наприклад сезонне), що змінюється наступним їх зниженням;
 - Б) процес тривалого підвищення цін, що відбувається повільно, є мало помітним у суспільному житті та дає можливість економічним суб'єктам легко компенсувати свої втрати від такого зростання цін підвищенням ефективності своєї діяльності;
 - В) тривале та значне знецінення грошей унаслідок поглиблення диспропорцій у реальній та монетарній сферах економіки;
 - Г) зростання цін на товари та послуги (з будь-яких причин).
24. Інфляція, що характеризується незначним зростанням цін – до 5% на рік:
- А) галопуюча;
 - Б) гіперінфляція;
 - В) повзуча;
 - Г) помірна.
25. Позитивна функція національної економіки спрямована на вивчення:
- А) фактичного стану економіки;
 - Б) шляхів подолання спаду виробництва;
 - В) шляхів забезпечення економічного зростання;
 - Г) методів державного регулювання економіки.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Література

1. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро та макроекономіки. Укл.: Галушка З.І., Поченчук Г.М., Бойда С.В., Заволічна Т.Р., Сторощук Б.Д., Кузьмук І.Я./ За ред. Галушки З.І., Поченчук Г.М. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т. 2022. 190 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4534>
2. Економікс. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с. URL: <http://surl.li/puonft>.
3. Економіка підприємства: підручник/ Л.Л.Лазебник, В.В.Гурочкіна, Л.В.Слюсарєва та ін.; за заг. ред. Л.Л.Лазебник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 426 с.
4. Економіка підприємства: навч. посіб. (у схемах і таблицях) / кол. авт.; ред. Фісуненко П. А. Дніпро : ДДУВС, 2024. 148 с.
5. Економіка підприємства: підручник : у 3 ч. Ч. 2 / А. А. Мазаракі, Г. В. Блакита, Г. В. Ситник та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 472 с.
6. Економіка підприємства: підручник : у 3 ч. Ч. 1 / А. А. Мазаракі, Г.В.Блакита, Г.В.Ситник та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. 432 с.
7. Економічна теорія. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 196 с.
8. Економічні суперечності глобалізації та локалізації в умовах гібридної війни та післявоєнної реконструкції: монографія / за ред. академіка Гриценка А. А. ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Електрон. дані. К., 2022. 636 с.

9. Ефективність грошово-кредитної політики в Україні в умовах глобальної економічної дестабілізації : колективна монографія / за редук Є.О. Бублика ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2023. 216 с.
10. Загальний механізм та чинники стабілізації соціально-економічного розвитку України: монографія / за ред. академіка НАН України Гейця В. М. та академіка НАН України Гриценка А. А.; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».
11. Інклюзивні інститути забезпечення розвитку економіки України: колективна монографія / [Бобух І.М., Кіндзерський Ю.В., Фащевська О.М. та ін.]; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2023. – 360 с.
12. Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку: монографія / [Пашко П.В., Лазебник Л.Л., Кіндзерський Ю.В. та ін.] ; за ред. д-рів екон. наук, професорів П.В.Пашка та Л.Л.Лазебник; Державна фіскальна служба України; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2019. 461 с.
13. Основи підприємництва: підручник. За заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 492 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/8104>
14. Уразов А. У., Вікарчук І. В. Основи економічної теорії. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.
15. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях. Харків : Право, 2022. 312 с.
16. Якобчук В. П. Економічна теорія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 450 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України. URL: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. Законодавство України . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Національна бібліотека ім. Вернадського. URL:[http:// nbuv.gov.ua](http://nbuv.gov.ua)
5. Міжнародний валютний фонд. URL: [http:// www.imf.org](http://www.imf.org)
6. Державна служба статистики України. URL: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)

